

KAMMARKOLLEGIET

STATENS

INKÖPSCENTRAL

Ramavtal i ramavtal

Malin Rönnblom & Karl Ekman
Enheten för upphandlings- och avtalsjuridik
26 maj 2026

Innehåll

1. Introduktion
2. Ramavtal eller kontrakt?
3. Ramavtal i ramavtal
4. Praktiska tips

1. Introduktion

- Enligt LOU kan två typer av avtal upphandlas, ramavtal eller kontrakt.
- Ett **ramavtal** fastlägger helt eller delvis villkoren för flera, eventuella framtida, anskaffningar under en given tidsperiod (genom kontrakt).
- Ett **kontrakt** avser en faktiskt anskaffning, det finns en ömsesidig förpliktelse mellan parterna.

2. Ramavtal eller kontrakt?

- Enkelt i teorin, svårt i praktiken
 - Ett ramavtal kan innehålla inslag av kontrakt
 - Ett kontrakt kan innehålla inslag av ramavtal
- Huvudsaksprincipen
 - Huvudsakliga ändamålet
- Överviktsprincipen
 - Ekonomiskt övervägande

Ramavtal

- Ramavtalet är typiskt sett tänkt för situationen att en myndighet med rimlig grad av säkerhet kan förutse framtida återkommande behov av anskaffningar och vill planera för dessa.
- Ramavtalet utgör ett ramverk som reglerar de huvudsakliga villkoren i kontrakt som ska tilldelas senare.
- Ramavtal får i regel löpa som längst fyra år, om särskilda skäl föreligger får ramavtal löpa längre tid.

Kontrakt

- Ett kontrakt avser en faktisk anskaffning.
- Kontrakt har ingen lagstiftad tidsbegränsning men avtalstiden ska vara proportionerlig.
- Rätt kontraktslängd

Rätt kontraktslängd

Utgångspunkt – Upphandlingsföremålets bedömda ekonomiska livslängd!

Med beaktande plus eller minus

- Transaktionskostnader
- Förutsättningar för konkurrens
- Affärsmässighet
- Risker
- Förändringar (SIC/UM/Leverantören)
- Skillnader offentligt/privat

3. Ramavtal i ramavtal

- *Inte garanterar några volymer*
- *Exklusivitet*
- *Successiva leveranser*

- Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 1054-16

4. Praktiska tips

- Behovsanalysen
- Volym och optioner
- Vad Vem När Hur

Behovsanalys

- En anskaffning av en vara eller tjänst ska alltid grunda sig på ett behov hos den upphandlande myndigheten.
- Innan ett avrop genomförs ska (det objektiva) behovet identifieras och om nödvändigt en dialog med marknaden/ramavtalsleverantörerna genomföras.
- Vid behovsinventeringen bör potentiella framtida behov identifieras så att även dessa kan omfattas av avropet, t.ex. som optioner.

Volym och optioner

- Undvik skrivningar om att volym inte garanteras.
- För *låg garanterad volym*, dvs. understigande i vart fall 51 procent av kontraktets värde, bör undvikas.
- Ett kontrakt med en garanterad volym om 30 % av kontraktets värde och 70 % optioner är otillåtet.

Praktiska tips

- **Vad**
- **Vem**
- **När**
- **Hur**

Frågor?

KAMMARKOLLEGIET